

handles i bemeldte § 4, skal fremkomme og udregnes, men derpaa skal jeg ikke gaae nærmere ind her; jeg skal blot erindre om, at der i næstforrige Sæssion blev indbragt et Forslag her i Thinget om en Udbringning i Loven af 24de April 1860, og om de Punkter, som deri fremkom, udtalte den daværende Justitsminister sig villigende. Jeg kunde ønske, at dette Forslag blev optaget paany.

J. A. Hansen: Efter som Sagen foreligger, finder jeg ikke Anledning til at bemærke Videre; der er kun nogle enkelte Punkter, jeg skal udtale mig om. Den høitagtede Justitsminister har gjort gjældende, at da denne Høiesteretsdom er ældre end Loven af 24de April 1860, har Høiesteretsdommen været velbekjendt, dengang denne Lov blev givet, og at man med Dommen for Die desuagtet har affattet Loven saaledes, som den foreligger. Jeg skal herved gjøre opmærksom paa, at det ikke kan siges, at denne Høiesteretsdom var velbekjendt; den har vist slet ikke været bekjendt her under Forhandlingerne angaaende Loven af 1860. Der kan naturligviis have været enkelte Medlemmer, Jurister og Andre, som have kjendt den, men den har i alt Fald ikke staaet for dem ved Lovens Behandling som Noget, der kunde være af Indflydelse paa Lovens Affattelse. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at Indenrigsministeriet selv har forstaaet Loven af 24de April 1860 ganske saaledes, som dette Lovforslag nu søger at virke hen til, at den i sin Udforelse bliver at forstaae, naagtet dette Ministerium, fremfor Noget, maa antages at have kjendt den paa gjældende Høiesteretsdom. Det er først i 1863, at Indenrigsministeriet har seet og gjort gjældende, at Loven maatte forstaaes anderledes; end det var forudsat, at den skulde forstaaes, og dette viser jo, at naar selve Indenrigsministeriet først i Aaret 1863 har faaet sin Opmærksomhed henvendt paa denne Høiesteretsdom, er det let begribeligt, at Rigsdagen heller ikke paa den Tid, Loven laa for til Behandling, har kunnet lægge Mærke til eller kjende denne Dom. Jeg troer derfor ikke, at den har kunnet have nogen Indflydelse paa Fortolkningen af Loven af 1860. Naar der er anført, at Loven af 4de Juli 1850 er givet som Opmuntring

for Godseiere og Fæstere til frivillig at komme overeens om Afhændelser, da staaer der Intet derom i Loven. Maa skee har dette været et bethydnende Moment med Hensyn til Lovens Affattelse og Udgivelse; men den indeholder ikke det Mindste, som antyder, at den er bygget paa dette Princip. Den siger i al Almindelighed, „at naar Bøndergods afhændes til fuldkommen Eiendom eller Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, skal det være tilladt til Rjøbecontracterne og Skjøderne at benytte stempelt Papir af 4de Klasse Nr. 4 osv.“ Netop paa Grund af, at disse Ord ere saa almindelige, har det ikke kunnet falde Andre end lærde Jurister ind, at de kunde forstaaes paa en anden Maade. Jeg troer, at der hører meget fiin juridisk Kjendskab og Sands til at kunne komme ind paa en saadan Fortolkning. Det glæder mig, at to ærede Talere, som ere vante til at bevæge sig paa dette Gebeet, i denne Henseende have været indbyrdes uenige. Hvad angaaer det, som den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavn 7de Valgtreds (Casse) bemærkede, saa glæder det mig, at han idag har udtalt, at han med Hensyn til begge Punkter, som vare komne paa Tale, har været enig med mig. Jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at det ikke har kunnet være mig bekjendt tidligere, at den forrige Justitsminister med Hensyn til det første af disse Spørgsmaal, nemlig hvad der skulde betales til stempelt Papir, har kunnet troe, at han var enig med mig. Jeg har i Folkethingstidenden nøie gennemlæst hans Udtalelser angaaende denne Sag, da den sidste Gang var for, og der maa ganske vist være en Feil i Rigsdagstidenden, naar den ærede Rigsdagsmand nu erklærer, at han dengang var af samme Mening som nu; thi forsaavidt jeg kan læse, staaer der i denne det Modsatte. Der staaer nemlig: „Jeg skal dertil føie, at Spørgsmaalet for en Tid siden har været forelagt Justitsministeriet til Afgjørelse, og at dette efter Brevveksling desangaaende kom til det Resultat, at Loven 4de Juli 1850 ikke kunde være anvendelig paa disse Forhold.“ Ifølge Tidenden sagde den daværende Justitsminister altsaa: „ikke kunde være anvendelig paa disse Forhold“; dette lille Ord „ikke“ maa være indkommet ved